

سرشناسه	نوری، علی، ۱۳۶۳ -
عنوان قراردادی	نهج البلاغه، فرمان مالک اشتر - فارسی - عربی - برگزیده
عنوان و نام پدیدآور	منشور حقوق معلولان : توصیه‌های امام علی (ع) به مالک اشتر / به اهتمام علی نوری ؛ [نهیة کننده] دفتر فرهنگ معلولین.
مشخصات نشر	قم: توانمندان، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۴۰ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۹۸۶۰۶-۷-۸ : ۵۰۰۰۰ ریال
وضع استنادی	فبا
پایان داشت	کتابنامه : ص. ۴۰.
موضوع	علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق.، نهج البلاغه، فرمان مالک اشتر -- نقد و تفسیر
موضوع	Ali ibn Abi-talib, Imam I. Nahjol - Balaghah, Malek Ashtar Farman- Criticism and interpretation
موضوع	معلولان -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	People with disabilities - Religious aspects - Islam
موضوع	معلولان - توانبخشی - جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	People with disabilities - Rehabilitation - Religious aspects - Islam
شناسه افزوده	علی بن ابی طالب (ع)، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق.، نهج البلاغه، فرمان مالک اشتر، شرح
شناسه افزوده	Ali ibn Abi-talib, Imam I. Nahjol - Balaghah, Malek Ashtar Farman
شناسه افزوده	دفتر فرهنگ معلولین
رده بندی کنگره	B. ۸/۰۴۲۳/ع۷۷ ۱۳۸۹
رده بندی دیویی	۲۹۷/۹۵۱۵
شماره کتابشناسی علی	۵۰۱۹۵۱۴

www.Ketab.ir

منشور حقوق معلولان: توصیه‌های امام علی (ع) به مالک اشتر

بهاهتمام: علی نوری

نوبت چاپ: اول، زمستان ۱۳۹۶

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۶۰۶-۷-۸

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه قیمت: ۵۰/۰۰۰ ریال

ناشر: توانمندان طرح جلد: استودیو نیم

قم، بلوار محمدامین، خیابان گلستان، کوچه ۱۱، پلاک ۱، دفتر فرهنگ معلولین

تلفن: ۰۲۵-۳۲۹۱۳۴۵۲ فکس: ۰۲۵-۳۲۹۱۳۵۵۲ همراهِ: ۰۹۱۲۵۵۲۰۷۶۵

www.HandicapCenter.com ; www.DataDisability.com ; info@handicapcenter.com

فهرست

۷		طلوع
۱۱		آغاز
۱۲		حقوق الهی و حریت انسانی
۱۶		حقوق مددجویان و وظایف مأمکیت
۳۴		ضرورت گسترش این دستور
۳۵		تقنین بر اساس سخنان امام علی (ع)
۳۷		متن عهدنامه
۴۰		مآخذ

طلیعه

متون اسلامی شش قرآن کریم و تفاسیر آن؛ سیره نبوی و سیره ائمه اطهار علیهم السلام و کتب فقه، حقوق، کلامی، تاریخی و ادبی شامل قطعه‌ها و نکته‌های زیبا و جذاب درباره حقوق معلولان، اسلام به مثابه انسان به معلولین می‌نگرد. هیچ‌گاه به تحقیر آنان نمی‌پردازد بلکه مردم را ترغیب می‌کند، رفتار انسانی با معلولین داشته باشند. رسول خدا صلی الله علیه و آله، نابینایی را به هنگام سفر به عنوان قائم مقام خودش در مدینه منصوب کرد. آن هم بیست و دو مرتبه. قرآن کریم در معرفی انبیا می‌داند که عزت یعقوب، حضرت ایوب، حضرت اسحاق و حضرت شعیب که پس‌هایی از عمرشان به نوعی به معلولیت جسمی دچار بودند، هیچ‌گاه آنان را کوچک ندانست بلکه از فضایل، محاسن اخلاقی، کارایی اجتماعی و موفقیت‌های آنان می‌گوید. در واقع الگوهای موفق برای معلولان از انبیاء مطرح کرده است. نیز در سوره غیس، روی برگرداندن یکی از مشاهیر قریش از نابینایی را به شدت نکوهش کرده و از نابینا دفاع جانانه‌ای می‌نماید.

وقت آن رسیده که ادبیات و فرهنگ اسلامی از منظر معلولان بازخوانی شود و مردم و مسئولین، معلولان را از طریق متون اسلامی بشناسند و در رفتار و دیدگاه‌های خود بعضاً تجدیدنظر نمایند.

این مجموعه شامل قسمتی از فرمان امام علی علیه السلام به مالک اشتر و مشتمل بر اهم حقوق مددجویان است، البته این حقوق دو وجهی است: یک رویه آن به مددجویان صاحب حق، اشاره دارد و دیگر رویه آن مدیریت جامعه و حکمیت به عنوان مجری حقوق است. از این رو مخاطب امام از یک سو معلولین و از دیگر سو حاکمان و در آن زمان مالک اشتر به عنوان استاندار مصر است. البته آموزه‌های دینی، قابلیت تعمیم دارد و در همه دوره‌های زمانی و جوامع جاری می‌ماند و اصل اجرا و انطباق است.

حضرت علی علیه السلام به عنوان شخصیت مؤثر در عهد رسول خدا صلی الله علیه و آله، بازپس در دوره مدینه و استقرار دولت نبوی، سپس در مقام راهنما و مشاور در دوره پس از رحلت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و بالاخره به عنوان رهبر در دوره حکمت علی بن ابی‌طالب تجارت مهم به دست آمده را در عهدنامه مالک اشتر آورده است. حضرت چنانچه جامعه انسانی آبدیده در کوران حوادث؛ بسان یک کارشناس خیره در امور معلولین و همچنین یک حقوق دان مجرب، خاستگاه‌های مددجویان را در زمینه سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی بیان کرده و مجموعه جامع و مراد حقوقی تدوین نموده است. این مجموعه قوانین شامل سی بند است و در مقایسه با قانون‌های مترقی کنونی جهان، پیشرفته‌تر می‌باشد.

متأسفانه جامعه، نهادهای مردمی و دولتی به ویژه مدافعان دولت، مرتبط با معلولان کمتر یا متون دینی آشنایی دارند. از این رو این کتاب در دفتر فرهنگ معلولین^۱ تدوین و به توصیه و پیشنهاد معاون فرهنگی سازمان بهزیستی که آقای سید محمدی برای چاپ و نشر برای ریاست سازمان ارسال کردید. اما متأسفانه بعد از هشت ماه گفته شد امکانات مالی برای نشر این اثر نداریم. لازم به تذکار است که در کارنامه سازمان بهزیستی تألیفات انگشت شماری با موضوع دینی می‌یابیم؛ و همین نکته یکی از علل ناکارآمدی سازمان در بخش فرهنگ است. زیرا بین جامعه هدف به دلیل مسلمان بودن و اقدامات متولی

امور آنها گسست و فاصله عمیقی وجود دارد. وقتی سازمان موفق خواهد شد که دغدغه‌ها و باورهای جامعه هدف را محترم شمرده و بر اساس نیازهای جامعه تلاش کند، سازمان بهزیستی در زمینه توانبخشی جسمی فعالیت‌های خوبی انجام می‌دهد ولی در زمینه توانبخشی معنوی و فرهنگی بسیار ضعف دارد. کتاب حاضر بر مبنای منابع دست اول تدوین شده و درصدد است حقوق معلولان را از نگاه حضرت علی علیه السلام تبیین نماید. انتظار هست نخبگان با اقدها و عنمایی‌های خود بر غنا و استحکام این اثر بیفزایند.

علی نوری